

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100 000 K.
Vidékre negyedévre 120 000 K.

Egy szám
1500
korona.

Demokrácia és integritás.

A magyar politikai világban nagy feltűnésre számíthat az a nyilatkozat, amely Kiofác volt cseh belügyminisztertől, a prágai szenátus jelenlegi alelnökétől jelent meg a Pesti Napló mai számában. A nyilatkozat legnevezetesebb része a magyar-cseh határ kiigazításának lehetőségére vonatkozik. A cseh politikus, igen előkelő tényezők egyező véleményére való hivatkozással lehetségesnek jelenti ki a cseh-magyar határ békés kiigazítását olyképpen, hogy a magyarok részét visszakerüljenek Magyarországhoz s ennek egyetlen előfeltételül a demokráciák érvényesülését jelöli meg.

Kiofác e nyilatkozata a magyar demokratikus politikai tényezők részéről bizonyára nem marad visszhang nélkül.

Kiofác nyilatkozatának idevágó része a következő:

— Bizonyos az is, hogy a revízióra megfelelő formák között szükség van s erre a revízióra a teljes kibékülés megértés idejében sor kerül. Azonban mindaddig, amíg a lassan haladó demokratizálódási folyamat gyorsabb tempóban meg nem indul, a revízió gondolata csak újabb komplikációkat okoz.

— Abban az esetben — kérdezte a tudósító. — ha alelnök ur által említett politikai feltételek bekövetkeznek, szó lehetne-e Magyarország és Cseh-Szlovákia között olyan határkiigazításokról,

amelyek visszaadnák az anyaországnak azt a nyolcszázézer magyart, akik ma zárt tömegekben élnek együtt Szlovénzkóban?

— Meggyőződésem, hogy ez a kérdés demokratikus államok között minden nehézség nélkül s mindkét fél

megelégedésére oldható meg. All ez természetesen Magyarország és Cseh-Szlovákia esetére is. Ezzel a meggyőződéssel nem állok egyedül, a köztársaság igen magas funkcionáriusai osztják ugyanezt a véleményt.

Helyszíni szemle Csepelen a Léder-ügyben.

Szerdán délelőtt a katonai és polgári bíróság együttes helyszíni szemlét tartott Csepelen. A kihallgatott koronatanak vallomása nem hozott újságot. Ezzel az aktuális a katonai ügyészség részéről be is fejeződött az eljárás és rövid idő alatt benyújtja a katonai ügyészség a vádiratot Léderer Gusztáv ellen.

Dinamit robbanás

Berlin, március 6. Mint a porosz hivatalos sajtószolgálat jelenti, a Wittenbergi kerületben levő biesteritzi Rheinische Dynamitwerke telepen ma délelőtt 9 óra 46

perckor súlyos dinamit robbanás történt, melynek 5 halott, 2 súlyos sebesült és 35 könnyebben sebesült esett áldozatul. Az anyagi kár igen nagy.

— Jugoszlávia Jókai ünnepeit akar. Érdekes cikk jelent meg február 26-án a Szabadkán megjelenő Bácsmezei Naplóban. Az újság erősen kívánja a cseh-szlovákiai ünnepekre való hivatkozással a jugoszláv Jókai ünnep megtartását is. Az újság ezen vezércikke Jugoszláviában nagy feltűnést keltett.

— Felosztották az osztrák postatarékpénztár vagyonát. Rómából jelentik: Az utódállamok római konferenciája az ausztriai postatarékpénztár likvidálása ügyében véget ért. Az érdekelt államok képviselői megegyezést írtak alá a postatarékpénztár vagyonának felosztásáról. Az SHS. államot a konferencián Sotrazsinszki zágrábi

egyetemi tanár és dr Pavics, a belgrádi postatarékpénztár igazgatója képviselték. A likvidálás folytán az osztrák postatarékpénztár vagyonából mintegy tízmillió dinár jut Jugoszláviának. A kifizetés rögtön az egyezmény ratifikálása után megkezdődik. Jugoszlávia elsőbbséget kapott a kifizetések tekintetében. Az érdekeltek Szlovénia, Dalmácia és Horvátország területéről kerülnek ki. Érdekes, hogy az utódállamok némelyike semmivel sem részese-dik az osztrák postatarékpénztár vagyonátlományából, sőt például Olaszországnak még be is kell fizetnie bizonyos összeget. A jugoszláv érdekeltek kielégítése után Csehszlovákiára kerül a sor.

Színház

A szintársulat bemutatója.

Hilti Hugó csapata csatát nyert. Az első rohammal, a Nótás kapitánnyal megvetve a bajai színházjáró publikum szívét. Az operette együttes, teljes és megvitathatlan sikert és győzelmet aratott. Kitűnő zenekar, erős és precíz működő kórus, ragyszerű, pazar díszletek, jó rendezés és elsőrangú szereplők. Ez az első benyomásunk és ez az átalános nézete a közönségnek. A jó hangulatot pedig fokozza az, hogy tegnap este tulajdonképpen színháznívó ünnepe volt.

Most éreztük csak igazán mi jelent az egy ideálisan szép és kényelmes színházban színi előadást élvezni. Igazán látás lehet a publikum Szilágyinak, hogy átengedje színházát a szintársulatnak.

Az egyes szereplők, mint már előzőleg megemlítettük, kitűnnek. Patkós Irma (Grete) kellemes és kitűnően iskolázott hangjával megnyerte a publikumot. Zsolnay Manci temperamentumos, mozgékonyság és nagyszerűen játszó szubrett. Trillap Ilonka rövid epizód szerepében is magára tudta vonni a figyelmet. A címszerepet óriási sikerrel játszotta Sugár Gyula. Simon Jenő, Halmay Sziklay, Lédeczi és Székely Bálint mind, mind kitűnnek voltak. A karmester bravúrosan dirigált.

F. K.

A színház e heti műsora:

Péntek: Olasz asszony.
Szombat: Diadalmasszony.
Vasárnap: Svihákok.

Hétfő: A bolond) Fehér Gyula
kedd: Bánkban.) a pesti Nemzeti Színház
művészeinek felléptével.

A színelőadások hétköznap az Uránbányában, vasár- és ünnepnap a Nemzeti Szálloda színháztermében

Zürichi nyitás:
Budapest 72.

Salamander cipő

elegáns, olcsó, elszakíthatatlan.

Egyedárusítás:

Telefon
206.

KATTARINKA JÓZSEF és FIA cipőáruházában.

Telefon
206

A tavaszi cipődivat összes újdonságai dus választékban. Az „egyes párok“ még leltári áron kaphatók. Gummitalpás tornacipők olcsó áron. Fehér vászon fasarku, kivágott cipő K 120.000.

1925. márc. 6-án, pénteken szinre kerül:

Olasz asszony.

Csak egyszer!

1925. márc. 7-én, szombat szinre kerül:

Diadalmas asszony.

Csajkovszki muzsika.

Csak egyszer!

A törvényhatóság rendkívüli közgyűlése elfogadta az uccanyítás tervét.

Gyors tempóban folyt le a közgyűlés. — Greguss Aurél nyug. főpénztárnok üdvözlése. — Schweidel József és Rákóczy Ferenc szabadsághősök szobra Bajára kerül. — Egy milliárd korona hitelt kap a város a munkanélküliség enyhítésére. — 5 millió korona segélyt szavaztak meg az egri földrengés károsultjainak. — Amikor a gáz beleszól a közgyűlésbe.

A közoktatásügyi miniszter leiratban mondott köszönetet a városnak a szegény gyermekek felruházásáért.

Baja, 925. márc. 5. A város törvényhatósága tegnap délután 4 órai kezdettel tartotta ezidei első rendkívüli közgyűlését. A városatyák pontosan négy órára igen szép számmal jöttek össze. A városban híre járt, hogy igen zivatáros gyűlés készül, ennek a zivatarnak azonban még egy hírmondó fellege sem volt. Még is a közgyűlés nem folyt le minden u. n. incidens nélkül. A tárgysorozat 17 pontjánál egy olyan hang lett urra a teremben, mely épp annyira idegen, mint meglepő volt. A gázóra ugyanis valami véletlen miatt akár egy deket jelző gyárkémény kürtje egyszerre megszólalt s kerek két percen át rendíthetetlen „tutut” a törvényhatósági bizottság már fáradni kezdő füleibe. A tárgysorozat természetesen megszakadt, de aztán újból pergett mint a film és 6 óra vége is lett. Tudósítunk a rendkívüli közgyűlés lefolyásáról a következőket jelentő:

Balku Gyula főispán megnyitó szavai után a tárgysorozat első pontjaként felolvasták azt a kormányzói kitérítést, melyet Greguss Aurél nyugalmazott főpénztárnok mintegy félszázados köztisztviselői működés után nyert el. Bisztrai Balku Gyula meleg szavakkal üdvözölte az ősz közéleti férfit, kinek kormánytanácsosi címet adományoztak közbeesett életmunkája őszinte honorálásaképpen. Szívvel jövő óváci közepette vette át Greguss Aurél a kitérítő okmányt. Most Amler tanítóképzési igazgató emelkedett szószárra. Meglepő gondolatokkal világította meg az egyetemes erejű munkálkodás kiváló példájának megnyilatkozási szépségeit. Az ünnepelt meghatottan hallgatta a zamatos magyar nyelvvel elmondott üdvözlést, melyet zúgó taps követte. A tisztviselői kar ihletett

szónoka Weisz polgármester helyettes volt. Hangos óváci közepette hagyta el a termet Greguss Aurél.

A tárgysorozat következő pontja volt Fehér Lőrinc dr. bizottsági tag indítványa Schweidel József és Rákóczy Ferenc szabadsághősök szobrainak megvétele.

Az indítvány elmondja, hogy a szerb hatóságok ezeket a szobrokat lebontatta talpatáról s mindkettő Zombor város tűzoltó-laktanyájának udvarában hever. Kéri a törvényhatóságot, hasson oda, hogy a magyar kormány diplomáciai úton Baja városának szerezze meg a nagyemlékű szobrokat. A költségeket pedig viselje a város. A közgyűlés ezt a minden magyar lelket mélyen megindító gondolatot egyhangú és kitörő lelkesedéssel fogadta el.

(E határozat elfogadásának birakában jegyezzük meg, hogy mind két szobornak imponáns szép hely kínálkozik az új városrendezésnél. A vásártér szabályozásával kapcsolatban igen alkalmas lenne a vasúti park környékén, vagy a vasúti parkban az egyiket s a másikat pl. a most rendezés alá eső Déry-parkban elhelyezni. Ha ezek a tervek az indítványon keresztül megvalósulnak, úgy Baja város a legszebb nemzeti oltárának hozott feledhetetlen áldozatot. A szerk.)

Ezután felolvassák a kormány egyes tárcáitól érkezett köszönetét. Így a miniszterelnökét a törvényhatóság bizalmának megnyilvánulásáért, a vallás és közoktatásügyi miniszter köszönetét pedig azért a nemes akcióért, melynek eredményeképpen a város és a közönség a tél folyamán oly őszinte gondnal felruházta a szegény iskolás gyermekeket.

A tiszt főügyész felvassa a

munka és népjóléti miniszter leiratát a munkanélküliség enyhítésére folyósítandó egy milliárd koronás kölcsön tárgyában. A részletesen ismertetett feltételek s a pénz hováfordításának előadása után a hitelt a közgyűlés elfogadhatónak mondja ki.

Több városi és magánügyeket érintő pont után szó kerül a város szabályozás céljából nyitandó új ucca ügyének letárgyalására. Ezzel az ügyvel kapcsolatban a közgyűlés legelső sorban Gyurosovics István, a nyitási területre eső telkével foglalkozik. Gyurosovics t. i. házat akar emelni a kérdéses telekre. Viszont ha ezt nem teheti, úgy hajlandó a telket eladni, de oly magas áron, melyet a város megfizetni képes. Czernay Imre bizottsági tag foglalkozik felszólalásában az uccanyítással. Elmondja, hogy a Milassin féle háztól, esetleg a plébánia templomra derékszögben a Cirusz Ferenc uccáig vezető új ucca oly területen húzódnék keresztül, mely vízenyős, stüppedékes, építkezésre a talaja alkalmatlan stb. Várjon ezzel a tervvel a város 25-30 évvel. Ebben az esetben Gyurosovics is felépítheti a házat. Hosszabb vita után a polgármester igen alapos és részletes felvilágosításokkal indokolja, hogy mért vá-

lik szükségessé az uccanyítás. A vita aztán három kérdést vet fel, melyeket szavazásra bocsátanak.

1. Uccanyítás legyen, vagy engedélyeztessék e az építkezés?

2. Ha uccanyítás lesz, egyenes vagy tört vonala legyen e az uccának?

3. Elfogadják e Czernay bizottsági tag indítványát.

A szavazás folytán a közgyűlés a törvonalu ucca megnyitása mellett döntött s így a többi indítványok, csupán indítványok maradtak. Az új ucca tehát megnyílik Baján, hogy mikor, az már anyagi és technikai kérdés. Bizonyos azonban, hogy a főmérnöki hivatal egy évvel ezelőtt azületes nagyszerű terve kerül megvalósításra.

Az 1925. évi adóalanyok és adótárgyak összeírasi díjának utalványozására 400 aranykoronát szavaznak meg. Leaberger bizottsági tag méltányló indítványára azonban az ügyvel rengeteg fáradozó tisztviselő 400 helyett 600 aranykorona utalványozásához jutnak.

Eger város tanácsa kérvénnyel fordult Baja városához, hogy a földrengés alkalmával sokat szenvedett lakosság számára a városból is segélyt nyerhessen. Ugy határozott a közgyűlés, hogy 5 millió koronát juttat Egerbe a szerencsétlenség okozta károk és veszteségek szerény enyhítésére.

A 28 pontból álló tárgysorozat gyors egymásutánban pergett le. Azok a hírek tehát, melyek elrendíthetetlenül bejárták a város s viharokat jósoltak a város parlamentjének ülésére — nem vártak va óra. Talán az első pont ünnepélyessége alapozta meg a hangulatot — a közgyűlés mindvégig egyöntetű, egyetemes akarau, imponáns keretek között folyt le.

Babay József.

Fél milliárd korona kárt okozott az Arany János uccai tűz.

A kár csak kis részben térül meg biztosítás útján. — A padlason felhalmozott gyúlékony anyagok és kocsikenőcs miatt nem lehetett a tüzet gyorsan lokalizálni.

A rendőrség hivatalos jelentése a tüzről.

A tűzoltó parancsnokság lefolytatta a rendőrséggel egyetemben a nyomozást s megtartotta a tűzvizsgálatot, melynek során megállapította, hogy a tűz a raktár helyiségben keletkezett gondatlanság folytán, amennyiben egyik alkalmazott a raktárban dohányzott s cigarettáját eldobhatta.

A tűz éjjel fél 2-kor még csak a raktárhelyiségben égett s a téren nem tört át. A tűzörség egy kézi fecskendővel azonnal kiv-

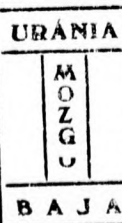
alt a tűzhez, majd a motor fecskendőt az udvaron levő kutba szerelve, két oldalról támadta meg a tüzet. Minthogy azonban a tűz kiterjedésekor a raktár helseje már teljesen át volt égve s a tűz a nagymennyiségű láda, csomagolóanyag s egyéb könnyen égő anyag között pillanatok alatt tovább terjedt, annál is inkább, mert a padlás dupla padlózattal volt ellátva, a tűzörség kénytelen volt minden erejét a raktár mel-

Egalizált 50 kgr. zsákokban kapható

Sándor László

tűzifa- és szénkereskedőnél, a teherpályaudvaron.

Telefon: 228.

Márc. 8-án, vasárnap d. n. fél 4. 6 és este fél 9. kor

V. Blasko Ibanez regénye.

Asszonyok ellensége

Filmregény lo felvonásban. — Főszerepben: Lionel Barrymore és Alma Rubens.

I. rendű felsősziléziai

Poroszszen

(Fürstengrube)

Bécsi gáz- Diókoksz gyári

Telefon: 228.

110.000 K

Pormentes.

Prigenc
Baján, Erzsébet u. 56.
Kertműveléssel

ZODRA
egy kedvelő

Cinlom
Círfu u. 1b

És!
Baja és környékén tisztelt közönséges tudomására hogy Baján a Monostoron kertészetet létesítettem. Termelvényeket idén nyáron a kertü terményeket.

Tavaszi ajánlók:
Kiváló fajgyökérzetű 2 éves mátkorrozást, szép fejű amblicsákat, jegegyfenyőt. Ezen kívül vásárolt mennyiségű állatok. Kertész Hódygy a Szász-kertésztésze

Cemgyár
Raktárak, cement

Betoneket
eddig plébániakerület építkezése stb. békát Gyártó: 8. sz. Állatkereskedő: 225. Iroda: Tel.: 26. Dely

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

TERRENOL

Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

Elő Bájalai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár

Baja, Kölesny uccs 2 szám alatt. (Budapesti út szék.) Telefon 118.

KOLLARIT

<p>FORDSON tractor. Hízánt, vet, csépel, vontat, arat. Olcsó és megbízható. Ára 623 dollár s 18000000 K váms fuvar</p>	<p>FORD személyautó Nyitót 5 személyes, önindító- val és villamos világítással, komplett, korona 88.000.000.</p>	<p>FORD gyorsteherautó. 1200 kgr. teherbírásra, önindítóval, villamos világítással, karrósseria nélküli, K 65.000.000.</p>
<p>Eredeti alkatrészek állandóan raktáron!</p>		
<p>Szvaton és Kucses FORD gyárak autorizált képviselője Szeged, Feketesas uccs 22. — Telefon: 14-29.</p>		

Egy díszes lakcsiszolt csontszin hálószoba eladó

Laky István
butorasztalossal Baja, Széchenyi uccs 10/a. Ipartestület mellett

In justrie A. G. Wien
Radio o ztalyának
bácsmegeyi
vezérelpvis löje
Kanyó B.
BAJA, Szent István tér 11. szám.
(Fischer-féle ház.)
Radio alkatrészek
és complet készülékek.

Superfosfát műtrágya
kisebb mennyiségben is
rézgalic, raffia,
kátrány, carboleum,
creolin
legolcsóbb napi árban kapható
Bácsbodrog-megyei gazdasági
egyesület védnöksége alatt álló
árfolyargaztási és terményértéke-
sítő szövetkezet, Baja.
Telefon: 239.

Széna és szalma
Elsőrendűsámentes
réti széna,
takarmány-
és alomszalma
szükségletét a
legolcsóbban
szerezheti be

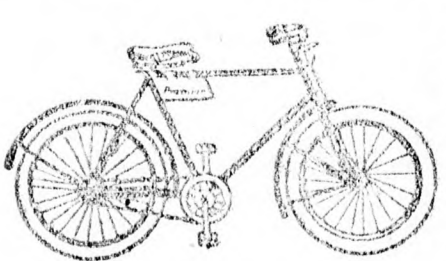
Értesítés!
Van szerencsém a n. é közön-
séget tisztellel értesíteni, hogy
Petőfi uccs 42. szám alatt
fehérnemű varrodát
nyitottam, ahol is a legújabb divat
szerint jutányos árban férfi és női
kelengyeket készítek.
A n. é. közönség szives támog-
gatását kérve vagyok
tejes tisztelettel
Schreier Györgyné

Cséplőgép tulajdonosok
Cséplőgép javítók
figyelmét felhívjuk
kézi csapágyeszter-
gályozó készülé-
keinkre, rendkívül
olcsó árakon
beszerezhető
**Fränkel. és
Horváth-nál.**

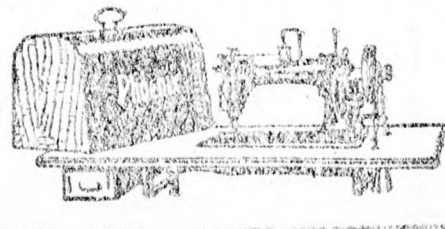
HIRDESSEN
FÜGGETLEN MAGYARSAG BAN

Stein Adolf
takarmánykereskedőnél,
Cirlusz Ferenc u. 18a.
Telefon 194.

**Fränkl és
Horváth**
mechanikai műhelye.
Baja,
Budapesti ut 15
Phönix varrógépek,
Müllhausenai és
Styria kötőgépek,

Premier kerékpárok és
motorkerékpárok
Protos kerékpár képví-
selői.
Összes mechani-
kai cikkek alhat
részreinek nagy
raktára, szaküzorú
javító műhelye jó
állás mellett.

Március hó 16-án, hétfőn
dében jelenik meg 16
oldal terjedelemben a
Harang
Stépirodalmi, társadalmi s sportlap
Felelős szerkesztő:
LÓRÁNT LICHTER LÁSZLÓ.

Keményfa és festett
hálószobák,
gyermekágyak,
konyhák,
ruhaszekrények és
ágyak külön is
rendkívül olcsó áron
beszerezhető
Kulesár Sandor
asztalosmesternél,
Szent György uccs 23.

Éjjeli inpekciós
márc. 1-től, márc. 7-ig
reggeltől 8 óráig a város
szap dólután nyitva
GYARMATI EMIL
gyógyszertára

A VILÁG LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

ETERNIT-HÜVEK NÁTICHÉK LAJOS KÖZPONTI IRÁDÓ, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UTCA 33. GYÁR-NYERGES-ÚTFELD.

Vaodi Nátiché-kéle
Eternit-pala
rusításával csak is
**Gudrichmidt
Lajos**
Takarékardóse
(Sugovics part,
Schia cher islep mellett)
egyedárusító van meg
Baja és környéke
részére. — Minden
Eternit dombor-
be öklrel van ellátva.

Ugyanitt kapható
legjobb minőségű
tégla és cserép
vaggontételekben
avagy kicsinyben
gyári áron
azonnal szállítható.

dozó
koczik
nyal
nő.
lékú"
o-o
rdelőjébe
-tér 8.
Tistele
jelt szam
domásh
litási s
rozási
vállala
Ezen g
vezetése
digi gya
tosítások
érdekel
menő é
giteni.
zónség
ezen új
ben kér
igénybe
donosok
vítók
Keres
eg
cim
cim
-nál.
kóksz
szállitva.
szszen,
osszen,
acsszen
át leg-
orrása
Bajai
Géza
uccs 13.
2 é
7 st
ár
2
Gr
Sp
reske-
amara
ható:
delmi
ánál.
bőségénél
ré-u 9.
és vizum.